

TALOUSARVIOALOITE 401/2009 vp

Määrärahan osoittaminen kuntien talous- ja velkaneuvontaan

Eduskunnalle

Määräraha kuntien talous- ja velkaneuvontaan vuodelle 2010 on 4 511 000 euroa. Kuluvalle vuodelle esitetty määräraha oli 4 611 000 euroa, ja ensimmäisessä lisätalousarviossa lisättiin 1 500 000 euroa.

Laki velvoittaa valtion järjestämään talous- ja velkaneuvontaa tasapuolisesti kaikkialla Suomessa. Palvelujen kysyntä jatkuu edelleen tasaisena, vaikka velkajärjestelylain voimaantulon aikoihin vuonna 1993 ajateltiin ylivelkaantuneiden henkilöiden asioiden tulevan hoidetuksi muutamassa vuodessa. Asiakaskunnan rakenne on muuttunut; suurimpana ryhmänä ovat nykyisin nuoret. Velkaneuvontapalvelujen kysyntä kasvaa koko ajan erityisesti korkean työttömyyden alueilla, kuten Pohjois-Karjalassa. Työttömiä lisäksi lomautetut sekä esimerkiksi peliriippuvaiset ovat uutena talous- ja velkaneuvontaa tarvitsevana ryhmänä.

Velkaneuvonta-asiat ovat tulleet entistä vaativammiksi, ja niissä tarvitaan vankkaa osaamista ja ammattitaitoa. Siitäkin huolimatta, että vapaaehtoisia velkajärjestelyjä ja velkasovintoja tehdään paljon, kärkeäoikeuteen menevien hakemusten määrä on ollut viime vuosina kasvussa. Talous- ja velkaneuvontaa työllistävät edelleen vanhat hakemukset lisätilityslaskelmineen ja maksuohjelman muutoksineen. Jonot ovat kasvaneet ja keskeneräiset työt lisääntyneet.

Talous- ja velkaneuvonnasta annetussa laissa edellytetään talousneuvontapalvelujen järjestämistä sekä ylivelkaantumisen ennaltaehkäisyä. Käytännössä tätä yhteiskunnalliseksi tavoitteeksi asetettua ennalta ehkäisevää työtä on jo nykyisten määrärahojen puitteissa ollut hyvin vaikea toteuttaa, koska varsinainen velkaneuvonta ja ylivelkaongelmien selvittäminen vievät velkaneuvojen ajan kokonaisuudessaan. Myös tämä tulisi ottaa huomioon talous- ja velkaneuvontaan varatuissa määrärahoissa. Kansalaisten velkaantumiskehitystä osoittavien eri indikaattorien perusteella voidaan olettaa, että asiakkaita talous- ja velkaneuvontaan on tulossa jatkossakin vähintään nykyisellä vauhdilla, ellei ennalta ehkäisevään toimintaan saada lisäresursseja. On myös huomioitava se, että harvaanasutuilla muuttotappioalueilla velkavaikeuksissa olevien ihmisten määrä ei vähene samassa suhteessa kuin asukasluku. Tällaisilla alueilla velkaneuvontaan osoitetut rahat vähenevät entisestään, vaikka kulut tosiasiassa kasvavat.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 32.40.31 lisäyksenä 1 600 000 euroa kuntien talous- ja velkaneuvontaan.

TAA 401/2009 vp — Lauri Kähkönen /sd

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Lauri Kähkönen /sd